

havde ikke Ret, naar han sagde, at den examinerede Læge var pligtig at paatage sig en Cuur; det gjælder kun om den af Staten ansatte Læge, at han ikke kan vise en Syg fra sig; derimod er det Lægens Pligt, naar han ikke troer at kunne helbrede en Sygdom eller at kunne udfinde dens Aarsag, at sige til den Syge, at han ikke kan det; hans Pligt er mere negativ end positiv. — Naar den sidste ærede Taler vilde føre et historisk Beviis for, at det ikke kunde nytte noget til Overtroes og Kvalifikations Udryddelse at ophæve Straffebestemmelserne derfor, saa var det et overmaade uheldigt historisk Beviis. Selv om jeg vilde indrømme, at det ærede Medlem havde nogen Erfaring fra den Tid, der ligger forud for Kvalifikationslovgivningen — men det kan jeg ikke, for saa gammel anseer jeg ham dog ikke for at være —, saa maa han huske paa den Grund, hvorfor Kvalifikationsloven dengang var langt mere udbredt end nu; det var jo den, at Overtroen da var langt større, og Oplysningen meget mindre. Det er den stigende Oplysning, der skal gjøre Ende paa alle mere eller mindre overtroiske Midler og Kunster; men vi holde fast paa Overtroen ved at stille Lægerne op som en af Staten særlig beskyttet Stand, som en Stand, hvilken det endog paahviler som en Pligt at paatale de Forsøg, der af Andre gjøres paa at udøve dens Virksomhed. Hvorledes Forholdene have udviklet sig i England, skal jeg ikke komme ind paa. Det ærede Medlem kjender de engelske Forhold meget bedre end jeg, men jeg skulde dog troe, at, naar Kvalifikationsloven har faaet saa stor Udbredelse i England, som jeg meget vel veed, at Tilfældet er, saa er en af de vigtigste Aarsager dertil den, at Staten ikke har sørget for, at der gives examinerede Læger, idet det har været overladt Lægerne selv at udvikle deres Stand og deres Kunst. — Det ligger maastee i, at jeg er yngre end den sidste ærede Taler, men jeg har ikke den Frygt som han for, at den videnskabelige Dannelse ikke skal skaffe sig Anerkjendelse. Det er netop i den fulde og faste

Overbæviisning, at Kundskab er en Magt, som nok skal gjøre sig gjældende uden al kunstig Beskyttelse, at jeg har talt, og det er fra dette Standpunkt, jeg vil stemme.

Formanden: Det ærede Medlem havde Uret i uden Nødvendighed at udtale en Dom om en fraværende Mandes Færd.

Madvig: Jeg skal fatte mig meget kort. Den ærede Landstingsmand for 10de Kreds (Fessen) lod det juridiske Punkt, mod hvilket jeg havde gjort Indvendinger, falde, og jeg troer, at det rigtigt; men han gjorde Indvending mod det andet Punkt, jeg omtalte. Disse Indvendinger bleve i en lidt svagere Form gjentagne af den ærede sidste Taler, skjøndt han indrømmede Meget af, hvad jeg har sagt. Jeg har sagt, at, medens Lægers Kunstsforseelser ganske vist allerede nu ere strafbare, kunne de dog ikke betragtes under samme Synspunkt, og deres Strafbarhed ikke vurderes efter samme Grundlag, som de ikke autoriserede Lægers. Jeg har sagt, for at gjøre Forskjellen klarere, at de autoriserede Læger handle ikke i Tillid til en subjectiv Mening, men i Tillid til en Kundskab, som de have erhvervet og ladet prøve, medens den uautoriserede Læge, Kvalifikationsloven, handler i Selvtillid til en Kundskab, som han ikke har underkastet fremmed Prøvelse; det er den store Forskjel mellem Selvtillid og virkelig berettiget Tillid, at den ene, den examinerede Læge, gaaer ud fra en objectiv Maalestof, idet han siger: saaledes siger Videnskaben, som den nu bestaaer, hvorimod den Anden, Kvalifikationsloven, ikke følger nogen saadan objectiv Maalestof, men siger: Jeg har lært det; jeg har seet Andre gjøre det. Det siger han i bedste Tilfælde, men Ingen svarer for, at han ikke udøver sin Virksomhed letvindig og af Bindeshjæ, idet han ikke er stillet saaledes, at han er bunden ved nogen Væres- eller Embedsforpligtelse. Det er den ene Side af Sagen. Det Andet, jeg berørte, var Lægens Pligt, og derom have begge de